ВІСНИК ЛЬВІВ. УН-ТУ
Серія мех.-мат.2003.Вип.62.С.85–88

VISNYK LVIV UNIV.
Ser.Mech-Math.2003.Vol.62.P.85–88

УДК 517.53

ПРО НУЛІ ЧАСТКОВИХ СУМ ТЕЙЛОРОВОГО РОЗВИНЕННЯ ЦІЛОЇ ФУНКЦІЇ СКІНЧЕННОГО ЛОГАРИФМІЧНОГО ПОРЯДКУ

Люба МИКИТЮК
Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська, 1 79000 Львів, Україна

Для цілої функції $f(z) = \sum\limits_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ з нулем a кратності m нехай (z_n) – збіжна до a послідовність нулів часткових сум $S_n(z) = \sum\limits_{k=0}^{n} a_k z^k$. У термінах логарифмічних порядку і типу описано швидкість прямування $|z_n - a|$ до 0.

Ключові слова: ціла функція, логарифмічний порядок.

Нехай

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n \tag{1}$$

- ціла трансцендентна функція, яка має нуль кратності $m \in \mathbb{N}$ у точці $a \neq 0$, $S_n(z) = \sum\limits_{k=0}^{n} a_k z^k$, а (z_n) – така послідовність, що $S_n(z_n) = 0$ і $z_n \to a$ $(n \to \infty)$. Зауважимо, що з теореми Руше випливає існування такої послідовності.

Для цілих функцій скінченного ненульового порядку швидкість прямування $|z_n - a|$ до 0 вивчено в [1]. Ми дослідимо поводження $|z_n - a|$ у термінах логарифмічного порядку та типу.

Нехай $M_f(r) = \max\{|f(z)| : |z| = r\}$, а $\mu_f(r) = \max\{|a_n| r^n : n \geqslant 0\}$ – максимальний член ряду (1). Логарифмічним порядком ρ_l і типом τ_l функції f називаються величини

$$\rho_l = \varlimsup_{r\to\infty} \frac{\ln\ln M_f(r)}{\ln\ln r}, \quad \tau_l = \varlimsup_{r\to\infty} \frac{\ln M_f(r)}{(\ln r)^{\rho_l}}.$$

Оскільки f – трансцендентна функція, то $\rho_l \geqslant 1$. Вважатимемо, що $1 < \rho_l < +\infty$. Добре відомо (див., наприклад, [2], с. 40), що

$$\rho_l = \varlimsup_{r\to\infty} \frac{\ln\ln \mu_f(r)}{\ln\ln r} = \varlimsup_{n\to\infty} \frac{\ln n}{\ln\left(\dfrac{1}{n}\ln\dfrac{1}{|a_n|}\right)} + 1 \tag{2}$$

і

$$\tau_l = \overline{\lim_{r\to\infty}} \frac{\ln \mu_f(r)}{(\ln r)^{\rho_l}} = (\rho_l - 1)^{\rho_l - 1}\rho_l^{\rho_l} \overline{\lim_{n\to\infty}}\, n^{\rho_l} \left(\ln \frac{1}{|a_n|}\right)^{1-\rho_l}. \qquad (3)$$

Нам буде потрібна також така лема.

Лема. *Нехай функція f задана рядом (1) має логарифмічний порядок ρ_l і тип τ_l, $(c_n^{(k)})_{n=1}^{\infty}$ – обмежені послідовності комплексних чисел, $1 \leqslant k \leqslant m$, а*

$$g(z) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n z^n \quad (b_n = a_n + c_n^{(1)} a_{n+1} + \ldots + c_n^{(m)} a_{n+m}).$$

Тоді g – ціла функція і має логарифмічний порядок ρ_l і логарифмічний тип τ_l.

Доведення. Оскільки $|c_n^{(k)}| \leqslant K < +\infty$ для всіх $n \geqslant 1$ і $1 \leqslant k \leqslant m$, а $|a_k| r^k \leqslant \mu_f(r)$ для всіх $k \geqslant 0$ і $r > 0$, то для $r > 1$ маємо

$$\begin{aligned} &|c_n^{(1)} a_{n+1} + \ldots + c_n^{(m)} a_{n+m}| \leqslant K(|a_{n+1}| + \ldots + |a_{n+m}|) \leqslant \\ &\leqslant K\left(\frac{\mu_f(r)}{r^{n+1}} + \ldots + \frac{\mu_f(r)}{r^{n+m}}\right) \leqslant \frac{K\mu_f(r)}{r^{n+1}} \frac{1}{1 - 1/r} = \frac{K\mu_f(r)}{r^n(r-1)}, \end{aligned}$$

так що

$$|a_n| - \frac{K\mu_f(r)}{r^n(r-1)} \leqslant |b_n| \leqslant |a_n| + \frac{K\mu_f(r)}{r^n(r-1)}$$

і

$$|a_n| r^n - \frac{K\mu_f(r)}{r-1} \leqslant |b_n| r^n \leqslant |a_n| r^n + \frac{K\mu_f(r)}{r-1}.$$

Звідси випливає, що

$$\mu_f(r)\left(1 - \frac{K}{r-1}\right) \leqslant \mu_g(r) \leqslant \mu_f(r)\left(1 + \frac{K}{r-1}\right),$$

тобто $\ln \mu_g(r) = \ln \mu_f(r) + o(1)$, $r \to \infty$ і згідно з (2) і (3) функція g має логарифмічний порядок ρ_l і логарифмічний тип τ_l.

Метод доведення теореми відрізняється від застосованого в [1].

Теорема. *Якщо f – ціла трансцендентна функція, яка має в точці $a \in \mathbb{C}$ нуль кратності $m \in \mathbb{N}$ і має логарифмічний порядок $\rho_l \in (1; +\infty)$ і тип τ_l, то*

$$\rho_l = \overline{\lim_{n\to\infty}} \frac{\ln n}{\ln\left(\frac{1}{n} \ln \frac{1}{|z_n - a|}\right)} + 1 \qquad (4)$$

і

$$\tau_l = (\rho_l - 1)^{\rho_l - 1} \rho_l^{\rho_l} m^{1-\rho_l} \overline{\lim_{n\to\infty}}\, n^{\rho_l} \left(\ln \frac{1}{|z_n - a|}\right)^{1-\rho_l}. \qquad (5)$$

Доведення. Оскільки f має нуль a кратності m, то $f(z) = (z-a)^m\varphi(z)$, де $\varphi(z) = \sum\limits_{k=0}^{\infty} \alpha_k z^k$ – ціла трансцендентна функція логарифмічного порядку ρ_l та типу τ_l і $\varphi(a) \neq 0$. Неважко перевірити, що

$$\begin{aligned} S_n(z) =&(z-a)^m \sum_{k=0}^{n} \alpha_k z^k - \\ &- \alpha_n z^{n+m} - \alpha_{n-1} z^{n+m-1} - \ldots - \alpha_{n-m+1} z^{n+1} + \\ &+ \alpha_n C_m^1 a z^{n+m-1} + \alpha_{n-1} C_m^1 a z^{n+m-2} + \ldots + \alpha_{n-m+2} C_m^1 a z^{n+1} + \ldots + \\ &+ (-1)^m C_m^{m-1} \alpha_n z^{n+1} a^{m-1} = (z-a)^m \sum_{k=0}^{n} \alpha_k z^k - \alpha_{n-m+1} z^{n+1} + \\ &+ \alpha_{n-m+2}(C_m^1 a z^{n+1} - z^{n+2}) + \ldots + \\ &+ \alpha_n((-1)^m C_m^{m-1} z^{n+1} a^{m-1} + \ldots + C_m^1 a z^{n+m-1} - z^{n+m}). \end{aligned}$$

Оскільки $S_n(z_n) = 0$, то звідси отримуємо

$$\begin{aligned} (z_n - a)^m \sum_{k=0}^{n} \alpha_k z_n^k = z_n^{n+1}(&\alpha_{n-m+1} + (-C_m^1 a + z_n)\alpha_{n-m+2} + \\ &+ ((-1)^{m+1} C_m^{m-1} a^{m-1} + \ldots + (-1) C_m^1 a z_n^{m-2} + z_n^{m-1})\alpha_n), \end{aligned}$$

тобто

$$(z_{n+m-1} - a)^m \sum_{k=0}^{n+m-1} \alpha_k z_{n+m-1}^k = z_{n+m-1}^{n+m} b_n, \tag{6}$$

де

$$\begin{aligned} b_n =&\alpha_n + (-C_m^1 a + z_{n+m-1})\alpha_{n+1} + \ldots + \\ &+ ((-1)^{m+1} C_m^{m-1} a^{m-1} + \ldots + (-1) C_m^1 a z_{n+m-1}^{m-2} + z_{n+m-1}^{m-1})\alpha_{n+m-1}. \end{aligned}$$

За лемою ціла функція з коефіцієнтами b_n має логарифмічний порядок ρ_l і тип τ_l, тобто згідно з (2) і (3)

$$\rho_l = \overline{\lim_{n\to\infty}} \frac{\ln n}{\ln\left(\dfrac{1}{n}\ln\dfrac{1}{|b_n|}\right)} + 1 \tag{7}$$

і

$$\tau_l = (\rho_l - 1)^{\rho_l - 1} \rho_l^{\rho_l} \overline{\lim_{n\to\infty}} n^{\rho_l} \left(\ln\frac{1}{|b_n|}\right)^{1-\rho_l}. \tag{8}$$

З (6) одержуємо

$$\frac{1}{n}\ln\frac{1}{|b_n|} = \frac{m}{n}\ln\frac{1}{|z_{n+m-1} - a|} + \frac{n+m}{n}\ln|z_{n+m-1}| - \frac{1}{n}\ln\left|\sum_{k=0}^{n+m-1} \alpha_k z_{n+m-1}^k\right|.$$

Оскільки $z_n \to a$ і $\sum_{k=0}^{n} \alpha_k z_n^k \to \varphi(a) \neq 0$ при $n \to \infty$, то отримуємо

$$\frac{1}{n} \ln \frac{1}{|b_n|} = \frac{m}{n} \ln \frac{1}{|z_{n+m-1} - a|} + \ln |a| + o(1), \quad n \to \infty.$$

Підставляючи цей вираз у (7) і (8) і враховуючи, що $\frac{1}{n} \ln \frac{1}{|b_n|} \to +\infty$, $(n \to \infty)$, одержуємо відповідно рівності (4) і (5).

---

1. *Нечюшките Э., Стрелиц Ш.* О скорости стремления к пределу нулей частичных сумм ряда Тейлора целой функции // Литовск. матем. сб. – 1961. – Т. 1-2. – С. 181-185.
2. *Шеремета М. М., Мулява О. М.* Ряди Діріхле: Текст лекцій. Львів, 2001.

ON ZEROS OF TAYLOR DEVELOPMENT PARTIAL SUMS OF ENTIRE FUNCTION OF FINITE LOGARITHMIC ORDER

Lyuba Mykytyuk

Ivan Franko National University of Lviv,
Universitetska Str., 1, 79000 Lviv, Ukraine

For an entire function $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ with a zero a of multiplicity m let (z_n)be a sequence of zeros of partial sums $S_n(z) = \sum_{k=0}^{n} a_k z^k$ tending to a. Rate of tending $|z_n - a|$ to 0 is described in terms of logarithmic order and type

Key words: entire function, logarithmic order and type.

Стаття надійшла до редколегії 09.10.2002
Прийнята до друку 02.10.2003